

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. lapkričio 10 d.
(OR. en)

15295/23

Tarpinstitucinė byla:
2023/0395(NLE)

ENER 614
RELEX 1307
COWEB 141
COEST 614

PASIŪLYMAS

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPRez
gavimo data:	2023 m. lapkričio 10 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generalinei sekretorei Thérèse BLANCHET
Komisijos dok. Nr.:	COM(2023) 701 final
Dalykas:	Pasiūlymas – TARYBOS SPRENDIMAS dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Energijos bendrijos ministrų taryboje (2023 m. gruodžio 14 d., Viena, Austrija)

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2023) 701 final.

Priedama: COM(2023) 701 final

Briuselis, 2023 11 10
COM(2023) 701 final

2023/0395 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Energijos bendrijos ministrų taryboje (2023 m. gruodžio 14 d., Viena, Austrija)

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

1. PASIŪLYMO DALYKAS

Šis pasiūlymas teikiamas dėl sprendimo, kuriuo nustatoma pozicija, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Energijos bendrijos ministrų taryboje, dėl kelių aktų, kuriuos šis organas numatęs priimti 2023 m. gruodžio 14 d. Dieną iki to susitikimo, 2023 m. gruodžio 13 d., Energijos bendrijos nuolatinė aukšto lygio grupė susitiks, kad aptartų ir patvirtintų Ministrų taryboje numatytus priimti punktus. Informavimo tikslais šiame pasiūlyme taip pat pateikiami į šių dviejų organų darbotvarkes įrašyti punktai, nepatenkantys į SESV 218 straipsnio 9 dalies taikymo sritį.

2. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

2.1. Energijos bendrijos sutartis

Energijos bendrijos sutartimi¹ siekiama sukurti stabilią reguliavimo ir rinkos sistemą ir bendrą tinklais perduodamos energijos prekybos reguliavimo erdvę įgyvendinant sutartas ES energetikos *acquis* dalis ES nepriklausančiose sutarties šalyse. Energijos bendrijos sutartis įsigaliojo 2006 m. liepos 1 d. Europos Sąjunga yra viena iš jos šalių². Devynios Energijos bendrijos šalys, kurios nėra ES valstybės narės, toje sutartyje vadinamos susitariančiosiomis šalimis.

2.2. Energijos bendrijos ministrų taryba ir Energijos bendrijos nuolatinė aukšto lygio grupė

Ministrų taryba užtikrina, kad būtų pasiekti Energijos bendrijos sutartyje nustatyti tikslai. Ją sudaro po vieną kiekvienos susitariančiosios šalies atstovą ir du Europos Sąjungos atstovai. Pagal Energijos bendrijos sutarties 47 straipsnį ji nustato bendras politikos gaires, imasi priemonių (priima sprendimus arba rekomendacijas) ir priima procedūrinius aktus. Kiekviena sutarties šalis turi po vieną balsą, o Ministrų taryba veikia pagal skirtingas balsavimo taisykles, priklausomai nuo svarstomo dalyko. ES yra viena iš dešimties sutarties šalių ir, kai taikoma bei priklausomai nuo konkretaus svarstomo dalyko, turi vieną balsą. Pagal Energijos bendrijos sutarties 78 straipsnį Ministrų taryba gali veikti tik jei joje atstovaujama dviem trečdaliams šalių. Atiduotais balsais nelaikomi balsuojant susilaikiusiųjų balsai.

2.3 skirsnio 1 punkte (Energijos bendrijos sutarties 97 straipsnis) ir 2.3 skirsnio 2 punkte (Energijos bendrijos sutarties 100 straipsnio i ir iii punktai) nurodytus aktus, kuriuos numatoma priimti, visos šalys turi priimti vienbalsiai.

2.3 skirsnio 3 punkte (Energijos bendrijos sutarties 66, 83 ir 87 straipsnis) nurodytas aktas, kurį numatoma priimti, turi būti priimamas dviejų trečdalių balsų, įskaitant Europos Sąjungos pritarimo balsą, dauguma.

2.3 skirsnio 4 punkte (Energijos bendrijos sutarties 91 straipsnio 1 dalies a punktas) nurodytas aktas, kurį numatoma priimti, turi būti priimamas paprasta balsų dauguma. Dėl 2.4 skirsnyje nurodyto akto, kurį numatoma priimti, Ministrų taryba sprendimą priima paprasta balsų dauguma (Energijos bendrijos sutarties 81 straipsnis) arba bendru sutarimu.

¹ OL L 198, 2006 7 20, p. 18.

² OL L 198, 2006 7 20, p. 15.

Nuolatinė aukšto lygio grupė yra Ministrų tarybai pavaldus organas. Pagal Energijos bendrijos sutarties 53 straipsnio a punktą, Nuolatinė aukšto lygio grupė organizuoja Ministrų tarybos darbą, be kita ko, rengia jos darbotvarkę ir aktus, kuriuos jai reikia priimti. Ją sudaro po vieną kiekvienos susitariančiosios šalies atstovą ir du Europos Sąjungos atstovai. Europos Sąjunga turi vieną balsą. Pagal Energijos bendrijos sutarties 78 straipsnį, Nuolatinė aukšto lygio grupė gali veikti tik jei joje atstovaujama dviem trečdaliams šalių. Atiduotais balsais nelaikomi balsuojant susilaikiusių balsai.

2.3. Aktai, kuriuos numatoma priimti Ministrų taryboje

Šis pasiūlymas dėl sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį yra susijęs su pozicija, kurios turi būti laikomasi Sąjungos vardu, dėl šių Tarybos sprendimo pasiūlymo 1 priede išvardytų aktų, kuriuos numatoma priimti Ministrų taryboje:

- (1) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC, kuriuo pagal Energijos bendrijos sutarties 97 straipsnį iš dalies keičiamas Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC dėl Energijos bendrijos sutarties galiojimo pratęsimo;
- (2) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC, kuriuo iš dalies keičiama Energijos bendrijos sutarties 2 straipsnio 2 dalis;
- (3) Procedūrinio akto Nr. 2023/.../MC-EnC dėl Energijos bendrijos dujų forumo būstinės;
- (4) sprendimų pagal Energijos bendrijos sutarties 91 straipsnio 1 dalies a punktą, kuriais toliau nurodytose bylose nustatomas Energijos bendrijos sutarties pažeidimas:
 - (a) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-7/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Šiaurės Makedonijos Respublikoje,
 - (b) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-8/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Kosove³,
 - (c) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-9/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Bosnijoje ir Hercegovinoje,
 - (d) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-10/23 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Bosnijoje ir Hercegovinoje,
 - (e) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-11/23 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Kosove*,
 - (f) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-12/23 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Moldovos Respublikoje,
 - (g) Sprendimo Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-15/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Juodkalnijoje.

³ Kosovas (*) – šis pavadinimas nekeičia pozicijų dėl statuso ir atitinka JT ST rezoliuciją 1244/1999 bei Tarptautinio Teisingumo Teismo nuomonę dėl Kosovo nepriklausomybės deklaracijos.

2.4. Kiti darbotvarkės klausimai

Dėl išsamumo pažymėtina, kad Ministrų tarybos darbotvarkėje, be 2.3 skirsnyje išvardytų aktų, kuriuos numatoma priimti, bus šis punktas, dėl kurio pagal Energijos bendrijos sutarties 80 straipsnį balsuoja tik susitariančiosios šalys:

- (a) Sprendimas Nr. 2023/6183/MC-EnC, kuriuo iš dalies keičiamas Energijos bendrijos sutarties I priedas, siekiant Energijos bendrijai pritaikyti ir joje priimti Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių.

Be to, Ministrų taryba:

- (b) priims metinę Energijos bendrijos veiklos ataskaitą, kurią pagal Energijos bendrijos sutarties 67 straipsnį jai pateikė Energijos bendrijos sekretoriatas.

Šių punktų priėmimui Komisija ketina pritarti.

3. POZICIJA, KURIOS TURI BŪTI LAIKOMASI SĄJUNGOS VARDU

3.1. Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC dėl Energijos bendrijos sutarties galiojimo laikotarpio pratęsimo

2005 m. spalio 25 d. pasirašyta Sutartis įsigaliojo 2006 m. liepos 1 d. pradiniam dešimties metų laikotarpiui. 2013 m. Ministrų taryba Sutarties galiojimo laikotarpį jau kartą pratęsė dešimčia metų (iki 2026 m.).

Ministrų tarybai siūloma pagal Energijos bendrijos sutarties 97 straipsnį Sutarties galiojimo laikotarpį pratęsti dar dešimčia metų (iki 2036 m.).

Energijos bendrija tebėra veiksminga regioninio bendradarbiavimo energetikos klausimais sistema ir toliau sprendžia savo uždavinius, kad būtų skatinamas Europos Sąjungos ir susitariančiųjų šalių energijos rinkų integravimas. Teisiniai tokio integravimo pagrindai pastaruoju metu sustiprinti priėmus elektros energijos sektoriaus dokumentų rinkinį, taip pat Dekarbonizacijos veiksmų gaires ir Švarios energijos dokumentų rinkinį. Susitariančiosios šalys įsipareigojimus, kuriuos jos prisiėmė remdamosi šiais pagrindais, įgyvendins per ilgą laikotarpį, besitęsiantį gerokai po 2026 m.

Todėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Ministrų taryboje, turėtų būti pritarti Sprendimo dėl Energijos bendrijos sutarties galiojimo laikotarpio pratęsimo projektui.

3.2. Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC, kuriuo iš dalies keičiama Energijos bendrijos sutarties 2 straipsnio 2 dalis

2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių⁴ buvo pritaikytas Energijos bendrijai ir joje priimtas 2015 m. spalio 16 d. Ministrų tarybos sprendimu Nr. 2015/09/MC-EnC. Europos Sąjunga 2022 m. gegužės 30 d. priėmė Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas

⁴ 2013 m. balandžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 347/2013 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo panaikinamas Sprendimas Nr. 1364/2006/EB ir kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 713/2009, (EB) Nr. 714/2009 ir (EB) Nr. 715/2009 (OL L 115, 2013 4 25, p. 39).

Reglamentas (ES) Nr. 347/2013⁵. Tame reglamente pripažįstama didesnė, kaip numatoma, atsinaujinančiųjų išteklių vandenilio ir mažo anglies dioksido pėdsako vandenilio svarba, įskaitant infrastruktūros atžvilgiu. Jame taip pat pripažįstamas poreikis plėtoti anglies dioksido infrastruktūrą siekiant mažinti likusį neišvengiamai išmetamų tų dujų kiekį, kai nėra pagrįstų alternatyvų.

Siekiant Reglamentą (ES) 2022/869 pritaikyti Energijos bendrijai ir toje bendrijoje jį priimti, Energijos bendrijos sutarties 2 straipsnio 2 dalyje nustatyta tinklų energijos sritis turėtų būti išplėsta laikantis Energijos bendrijos sutarties 100 straipsnio i ir iii punktų, jai priskiriant vandenilio ir anglies dioksido sektorius.

Todėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Ministrų taryboje, turėtų būti pritarti Sprendimo išplėsti Energijos bendrijos sutarties taikymo sritį projektui.

3.3. Procedūrinis aktas Nr. 2023/.../MC-EnC dėl Energijos bendrijos dujų forumo būstinės

Pagal 2007 m. spalio 17 d. Procedūrinį aktą Nr. 2007/03/2/PHLG/EnC dėl Dujų forumo būstinės, Dujų forumo posėdžiai turi vykti Slovėnijoje ir jis turi būti suburtas bendradarbiaujant su kompetentingomis Slovėnijos institucijomis.

2022 m. gruodžio 15 d. Ministrų taryba pripažino, kad Europos energetiniam saugumui svarbi Ukraina, ir tai, kad jos dujų, įskaitant dekarbonizuotąsias dujas ir vandenilį, rinkas ir sistemas svarbu toliau integruoti su Europos Sąjunga.

Išreiškdamas solidarumą su Ukraina, Slovėnijos institucijos pasiūlė Dujų forumo būstinę perleisti nuo 2023 m.

Pasiūlytame procedūriniame akte numatoma, kad Energijos bendrijos sekretoriatas, bendradarbiaudamas su pirmininkaujančiąja šalimi ir ją pavaduojančiąja šalimi, likus pakankamai laiko iki numatytos atitinkamo Dujų forumo posėdžio dienos apsvarstys sąlygas, kuriomis Dujų forumas gali pradėti posėdžiauti Ukrainoje. Kol nėra sąlygų Dujų forumui posėdžiauti Ukrainoje, jis posėdžiauja Vienoje, Austrijoje.

Todėl pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Ministrų taryboje, turėtų būti pritarti Procedūriniam aktui dėl Energijos bendrijos dujų forumo būstinės.

3.4. Sprendimai pagal Energijos bendrijos sutarties 91 straipsnio 1 dalies a punktą, kuriais toliau nurodytose bylose nustatomas Energijos bendrijos sutarties pažeidimas

Pagal Energijos bendrijos sutarties 91 straipsnio 1 dalies a punktą, Ministrų taryba paprastąja balsų dauguma gali nustatyti, kad šalis pažeidė Sutarties II antraštinės dalies įsipareigojimus,

⁵ Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/869 dėl transeuropinės energetikos infrastruktūros gairių, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 715/2009, (ES) 2019/942 bei (ES) 2019/943 ir direktyvos 2009/73/EB bei (ES) 2019/944 ir panaikinamas Reglamentas (ES) Nr. 347/2013 (OL L 152, 2022 6 3, p. 45).

susijusius su Energijos bendrijos organų priimto akto perkėlimu į nacionalinę teisę ir (arba) įgyvendinimu. Ginčų sprendimo procedūra nustatyta Energijos bendrijos sutarties ginčų sprendimo tvarkos taisyklių III antraštinės dalies 1 skyriuje ir IV antraštinės dalies 1 skyriuje⁶.

(1) Bylos dėl įsipareigojimų pagal Direktyvą 2001/80/EB nesilaikymo

Ministrų tarybai priimti pateikti keturi sprendimai, susiję su Direktyvos 2001/80/EB įgyvendinimu atitinkamose trijose susitariančiose šalyse:

- (a) Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-7/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Šiaurės Makedonijos Respublikoje;
- (b) Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-8/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Kosove*;
- (c) Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-9/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Bosnijoje ir Hercegovinoje ir
- (d) Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-15/21 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Juodkalnijoje.

Apie pirmas tris bylas pasakytina, kad 2013 m. spalio 24 d. Ministrų taryba priėmė sprendimą Nr. 2013/05/MC-EnC, susijusį su Direktyvos 2001/80/EB dėl tam tikrų teršalų, išmetamų į orą iš didelių kurą deginančių įrenginių, kiekio apribojimo (toliau – Direktyva 2001/80/EB) įgyvendinimu. Sprendime Nr. 2013/05/MC-EnC numatyta galimybė susitariančiosioms šalims parengti ir įgyvendinti nacionalinius išmetamų teršalų kiekio mažinimo planus, pagal kuriuos būtų mažinamas bendras iš esamų įrenginių per metus išmetamų teršalų (sieros dioksido, azoto oksidų ir dulkių), kuriems taikoma Direktyva 2001/80/EB, kiekis. Energijos bendrijoje sprendimas įsigaliojo 2018 m. sausio 1 d.

2021 m. kovo 16 d. Energijos bendrijos sekretoriatas pagal Sutarties ginčų sprendimo tvarkos taisyklių 12 straipsnio 2 dalį Šiaurės Makedonijos Respublikai, Kosovui* ir Bosnijai ir Hercegovinai išsiuntė sprendimo pradėti procedūrą raštus dėl sistemingo ir nuolatinio išmetamų teršalų ribų, nustatytų 2018 ir 2019 ataskaitinių metų nacionaliniuose išmetamų teršalų kiekio mažinimo planuose, nesilaikymo ir veiksmingų ir atgrasomųjų sankcijų, kuriomis reikalavimų laikymasis būtų užtikrintas artimiausiais metais, netaikymo.

2022 m. vasario 21 d. Energijos bendrijos sekretoriatas Šiaurės Makedonijos Respublikai, Kosovui* ir Bosnijai ir Hercegovinai pateikė pagrįstas nuomones, kuriose padarė išvadą, kad šios šalys nesilaikė Energijos bendrijos sutarties 12 ir 16 straipsnių kartu su Direktyvos 2001/80/EB 4 straipsnio 3 ir 6 dalimis ir 16 straipsniu. Šios susitariančiosios šalys nesilaikė išmetamų teršalų (sieros dioksido ir dulkių iš jų atitinkamų didelių kurą deginančių įrenginių) ribų, nustatytų 2018 ir 2019 ataskaitinių metų nacionaliniuose išmetamų teršalų kiekio mažinimo planuose.

⁶ Procedūrinis aktas Nr. 2008/01/MC-EnC dėl Sutarties ginčų sprendimo tvarkos taisyklių su pakeitimais, padarytais 2015 m. spalio 16 d. Procedūriniu aktu Nr. 2015/04/MC-EnC, kuriuo iš dalies keičiamas 2008 m. birželio 27 d. Procedūrinis aktas Nr. 2008/01/MC-EnC dėl Sutarties ginčų sprendimo tvarkos taisyklių.

Todėl 2023 m. liepos 13 d. Energijos bendrijos sekretoriatas Ministrų tarybai pateikė pagrįstus prašymus dėl Šiaurės Makedonijos Respublikos byloje Nr. ECS-7/21, dėl Kosovo* byloje Nr. ECS-8/21 ir dėl Bosnijos ir Hercegovinos byloje Nr. ECS-9/21.

Dėl ketvirtos bylos pasakytina, kad 2013 m. spalio 24 d. Ministrų taryba priėmė sprendimą Nr. 2013/06/MC-EnC dėl Direktyvos 2010/75/ES dėl pramoninių išmetamųjų teršalų III skyriaus, V priedo ir 72 straipsnio 3 dalies 4 punkto įgyvendinimo (toliau – Sprendimas Nr. 2013/06/MC-EnC).

2016 m. spalio 14 d. Ministrų Taryba priėmė sprendimą Nr. 2016/19/MC-EnC, kuriuo leidžiama daryti išimtis į sąrašą įrašytiems įrenginiams ir jiems netaikyti Direktyva 2001/80/EB nustatytų išmetamųjų teršalų ribinių verčių, ir taip papildė tos direktyvos 4 straipsnio 4 dalyje nustatytas reikalavimų netaikymo taisykles. Šioje reikalavimų netaikymo taisyklėje numatyta taikyti su senatimi siejamą įgyvendinimo alternatyvą, kad būtų laikomasi direktyvos nuostatų. Į Sprendimu Nr. 2016/19/MC-EnC nustatytą sąrašą įrašytas vienintelis toje susitariančiojoje šalyje veikiantis didelis kurą deginantis įrenginys – Plevlios (Juodkalnija) termofikacinė elektrinė.

2021 m. balandžio 20 d. Energijos bendrijos sekretoriatas Juodkalnijai išsiuntė sprendimo pradėti procedūrą raštą, kuriame padarė preliminarią išvadą, kad Juodkalnija nesilaikė direktyvoje padarytos ribotos eksploatavimo trukmės išimties, pagal kurią įrenginį, kuriam taikoma 4 straipsnio 4 dalis, eksploatuoti galima tik jeigu jis po 2018 m. sausio 1 d. veikia ne daugiau kaip 20 tūkst. darbo valandų. Remiantis Sprendimo Nr. 2013/06/MC-EnC nuostatomis, įrenginys galėtų veikti toliau, jeigu jis atitiktų griežtesnes Pramoninių išmetamųjų teršalų direktyvos išmetamųjų teršalų normas. Energijos bendrijos sekretoriatas argumentuoja, kad Plevlios termofikacinė elektrinė neatitinka nė vieno iš šių kriterijų. Laikotarpis, kuriuo buvo galima rinktis reikalavimų netaikyti, baigėsi 2020 ataskaitiniais metais, tačiau Plevlios termofikacinė elektrinė nebuvo nei uždaryta, nei buvo toliau eksploatuojama laikantis išmetamųjų teršalų ribinių verčių, pagal Direktyvą 2010/75/ES taikomų naujam įrenginiui.

Energijos bendrijos sekretoriato nuomone, Juodkalnija nesilaikė Energijos bendrijos sutarties 12 ir 16 straipsnių ir Direktyvos 2001/80/EB 4 straipsnio 4 dalies. Todėl 2023 m. vasario 9 d. Energijos bendrijos sekretoriatas pateikė pagrįstą nuomonę prieš Juodkalniją, nes ji Plevlios termofikacinės elektrinės atveju nesilaikė įsipareigojamų, sietų su ribotos eksploatavimo trukmės išimtimi. Be to, 2023 m. liepos 13 d. Energijos bendrijos sekretoriatas dėl bylos Nr. ECS-15/21 Ministrų tarybai pateikė pagrįstą prašymą, nes pažeidimas darytas toliau.

Energijos bendrijos patariamasis komitetas nuomonės dar nepateikė nei dėl vienos iš minėtų keturių bylų.

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Ministrų taryboje, turėtų būti pritarti sprendimų projektams, jei Energijos bendrijos patariamasis komitetas laiku, t. y. iki Ministrų tarybos posėdžio, pateiks nuomonę, kuria patvirtins Energijos bendrijos sekretoriato išvadas.

(2) Bylos dėl įsipareigojimų pagal Direktyvą 2004/35/EB nesilaikymo

Ministrų tarybai priimti pateikti trys sprendimai, susiję su Direktyvos 2004/35/EB įgyvendinimu atitinkamose trijose susitariančiose šalyse:

- (a) Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-10/23 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Bosnijoje ir Hercegovinoje;
- (b) Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-11/23 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Kosove* ir
- (c) Sprendimas Nr. 2023/.../MC-EnC byloje ECS-12/23 dėl Energijos bendrijos sutarties nesilaikymo Moldovos Respublikoje.

2004 m. balandžio mėn. Europos Sąjunga priėmė Direktyvą 2004/35/EB dėl atsakomybės už aplinkos apsaugą siekiant išvengti žalos aplinkai ir ją ištaisyti (toliau – Direktyva 2004/35/EB), kuri buvo pritaikyta Energijos bendrijai ir joje priimta 2016 m. spalio 14 d. Ministrų tarybos sprendimu Nr. 2016/14/MC-EnC. Tuo sprendimu susitariančiosios šalys buvo įpareigosios Direktyvą 2004/35/EB perkelti į nacionalinę teisę ir ją įgyvendinti ir iki 2021 m. sausio 1 d. apie tai pranešti Energijos bendrijos sekretoriui.

Iš Energijos bendrijos sekretoriato pateiktų faktų aiškėja, kad Bosnija ir Hercegovina, Kosovas* ir Moldovos Respublika nepriėmė ir neįgyvendino įstatymų ir kitų teisės aktų, būtinų, kad būtų laikomasi Direktyvos 2004/35/EB, taip pat nesilaikė Energijos bendrijos sutarties 6, 12 ir 89 straipsnių ir Ministrų tarybos sprendimo Nr. 2016/14/MC-EnC 3 straipsnio 1 ir 2 dalių.

2023 m. liepos 13 d. Energijos bendrijos sekretoriatas pagrįstą prašymą dėl Bosnijos ir Hercegovinos, Kosovo* ir Moldovos Respublikos pateikė Ministrų tarybai tiesiogiai, neatlikęs preliminarios procedūros, kaip numatyta Procedūrinio akto Nr. 2015/04/MC-EnC 11 straipsnio 3 dalyje.

Energijos bendrijos patariamasis komitetas nuomonės dar nepateikė.

Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Ministrų taryboje, turėtų būti pritarti sprendimų projektams, jei Energijos bendrijos patariamasis komitetas laiku, t. y. iki Ministrų tarybos posėdžio, pateiks nuomonę, kuria patvirtins Energijos bendrijos sekretoriato išvadas.

4. TEISINIS PAGRINDAS

4.1. Procedūrinis teisinis pagrindas

4.1.1. Principai

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 218 straipsnio 9 dalyje nustatyta, kad „Taryba, **remdamasi Komisijos ar Sąjungos vyriausiojo įgaliotinio užsienio reikalams ir saugumo politikai pasiūlymu, priima sprendimą, kuriuo sustabdomas susitarimo taikymas ir nustatomos pozicijos, kurios Sąjungos vardu priimamos susitarimu įsteigtame organe, kai tam organui reikia priimti teisinę galią turinčius aktus, išskyrus aktus, papildančius arba pakeičiančius susitarimo institucinę struktūrą**“.

Sąvoka „teisinę galią turintys aktai“ apima aktus, turinčius teisinę galią pagal aptariamą organą reglamentuojančias tarptautinės teisės normas. Ji taip pat apima priemones, kurios nėra privalomos pagal tarptautinę teisę, tačiau „gali stipriai paveikti Sąjungos teisės akto leidėjo priimamų teisės aktų [...] turinį“⁷.

⁷ 2014 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Vokietija / Taryba*, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 punktai.

4.1.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Ministrų taryba yra susitarimu, t. y. Energijos bendrijos sutartimi, įsteigta institucija.

Aktai, kuriuos priimti raginama Ministrų taryba, yra teisinę galią turintys aktai. Numatomi aktai bus privalomi pagal tarptautinę teisę, nes Energijos bendrijos sutarties 76 straipsnyje nustatyta, kad sprendimas yra teisiškai privalomas tiems, kuriems jis skirtas.

Numatomais aktais susitarimo institucinė struktūra nepapildoma ir nekeičiama.

Todėl siūlomo sprendimo procedūrinis teisinis pagrindas yra SESV 218 straipsnio 9 dalis.

4.2. Materialinis teisinis pagrindas

4.2.1. Principai

Sprendimo pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį materialinis teisinis pagrindas pirmiausia priklauso nuo numatomo akto, dėl kurio Sąjungos vardu nustatoma pozicija, tikslo ir turinio. Jeigu numatomu aktu siekiama dviejų tikslų arba jį sudaro dvi dalys ir jeigu vieną iš tų tikslų ar dalių galima laikyti pagrindiniu tikslu arba pagrindine dalimi, o kita dalis ar kiti tikslai yra tik papildomi, sprendimas pagal SESV 218 straipsnio 9 dalį turi būti grindžiamas tik vienu materialiniu teisiniu pagrindu – tuo, kurio reikalauja pagrindinis ar svarbesnis tikslas arba dalis.

4.2.2. Taikymas aptariamuoju atveju

Pagrindinis numatomų aktų tikslas ir turinys yra susiję su energetika. Todėl siūlomo sprendimo materialinis teisinis pagrindas yra SESV 194 straipsnio 1 dalis.

4.3. Išvada

Siūlomo sprendimo teisinis pagrindas turėtų būti SESV 194 straipsnio 1 dalis kartu su SESV 218 straipsnio 9 dalimi.

2023/0395 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl pozicijos, kurios Europos Sąjungos vardu turi būti laikomasi Energijos bendrijos ministrų taryboje (2023 m. gruodžio 14 d., Viena, Austrija)

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 194 straipsnio 1 dalį kartu su 218 straipsnio 9 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) 2006 m. liepos 1 d. įsigaliojo Energijos bendrijos sutartis (toliau – Sutartis), kurią Sąjunga sudarė 2006 m. gegužės 29 d. Tarybos sprendimu 2006/500/EB⁸;
- (2) pagal Sutarties 47 ir 76 straipsnius Ministrų taryba gali priimti priemones, t. y. sprendimus arba rekomendacijas;
- (3) 2023 m. gruodžio 14 d. įvyksiančiame 21-ajame posėdyje Ministrų Taryba turi priimti kelis šio sprendimo priede išvardytus aktus, kuriems taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio 9 dalis ir dėl kurių Sąjungos atstovai turės balsuoti;
- (4) numatomų aktų tikslas – sukurti geresnes sąlygas siekti Sutarties tikslų;
- (5) tikslinga nustatyti poziciją, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi Ministrų taryboje dėl priede išvardytų aktų, nes aktai, kuriuos numatoma priimti, turės teisinę galią Sąjungoje,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

1. Pozicija, kurios Sąjungos vardu turi būti laikomasi 2023 m. gruodžio 14 d. Vienoje, Austrijoje, įvyksiančiame 21-ajame Ministrų tarybos posėdyje, dėl klausimų, kuriems taikoma Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 218 straipsnio 9 dalis, yra pritarti šio sprendimo priede išvardytų aktų priėmimui.
2. Neesminiams šio sprendimo priede išvardytų aktų pakeitimams Komisija, atsižvelgusi į Energijos bendrijos susitariančiųjų šalių prieš arba per Ministrų tarybos posėdį pateiktas pastabas, gali pritarti be papildomo Tarybos sprendimo.

2 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Komisijai.

Priimta Briuselyje

Tarybos vardu
Pirmininkas / Pirmininkė

⁸ OL L 198, 2006 7 20, p. 15.